

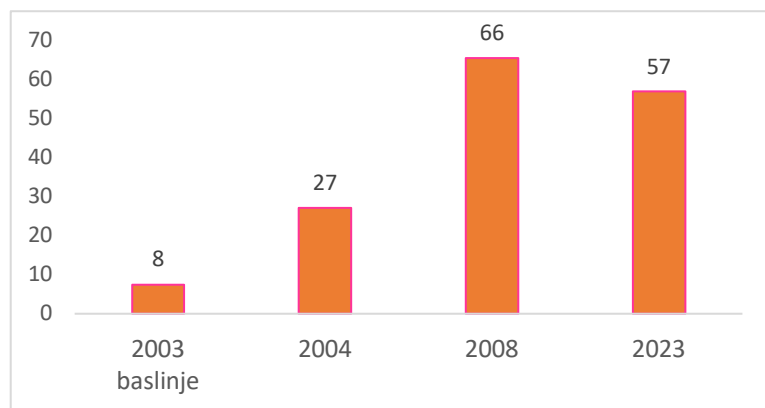
Faktablad – Skådespelarstudien (narkotika)

Under våren 2023 genomförde STAD (STockholm förebygger Alkohol- och Drogproblem)¹ vid Karolinska Institutet en studie där skådespelare agerar kraftigt narkotikapåverkade i krogmiljön². Studien är en 20-årsuppföljning av metoden Krogar mot Knark (KmK)³ som riktar sig till krogbranschen och dess personal inkl. ordningsvakter. Syftet med studien är att utvärdera om effekterna av KmK kvarstår genom att studera om märkbart narkotikapåverkade gäster blir nekade inträde eller om dörrvakter och annan personal på annat sätt ingriper så att gästen avvisas från krogen. Likadana mätningar har genomförts 2003, 2004 och 2008.

Datainsamlingen genomfördes av tre team (fredag- och lördagskvällar mellan klockan 21.00 och 05.00) på 137 innerstadskrogar i Stockholm, samt området kring Slakthuset/Tele2 arena, samtliga med öppettider till 01.00 eller senare. Ett krav var att det fanns en eller flera dörrvakter (dvs, ordningsvakt eller entrévakt) vid entrén. Varje team bestod av två skådespelare och tre observatörer; varje datainsamlingstillfälle översågs av två forskare som hade det övergripande ansvaret för samtliga team. Skådespelarna agerade kraftigt narkotikapåverkade enligt standardiserade scener i samband med inträde på krog och eventuellt inne på krog. Efter varje försök fyllde respektive team gemensamt i ett protokoll.

Resultat

Under 2023 års mätning agerade personal på krogar mot kraftigt narkotikapåverkade gäster i 57% av försöken (Fig. 1) vilket inte är en statistisk signifikant skillnad jämfört med senaste uppföljningen 2008. Agerandet mot kraftigt narkotikapåverkade gäster var avsevärt högre jämfört med mätningarna 2003 och 2004.

Figur 1. Andel krogpersonal (%) som agerade mot kraftigt narkotikapåverkade skådespelare (n=137 försök).

För ytterligare information angående skådespelarstudien, vänligen kontakta:

Johanna Gripenberg, chef/forskare på STAD, johanna.gripenberg@ki.se, 070-484 8864.

Nina-Katri Gustafsson, forskare på STAD, nina-katri.gustafsson@ki.se, 070-213 32 95.

¹ STAD (STockholm förebygger Alkohol- och Drogproblem) grundades 1995. Organisatoriskt hör STAD till Centrum för psykiatrforskning, en centrumbildning mellan Region Stockholm och Karolinska Institutet. Läs mer på www.stad.org

² Skådespelarstudien har finansierats med medel från Brottsförebyggande rådet (Brå) på uppdrag av polisen.

³ Den narkotikaförebyggande metoden KmK är utformad enligt STAD-modellen och genomförs i samverkan med kommunens tillståndsenhet, Polisen, Länsstyrelsen, branschorganisation Visita samt Hotell- och restaurangfacket (HRF). KmK består bland annat av komponenterna samverkan, utbildning och förbättrad tillsyn.